

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
DEPARTAMENT OCHRONY ZABYTKÓW

dr Magdalena Marcinkowska
Zastępca Dyrektora

Warszawa, 18 listopada 2019 r.

DOZ.052.17.2019.ZM

Pan
prof. dr hab. **Andrzej Michałowski**

Prezes Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do pisma z dnia 24 września br. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 10 maja 2004 r. w sprawie rzeczoznawców Ministra Kultury w zakresie opieki nad zabytkami (Dz. U. poz. 1302), uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Odnosząc się do wyrażonych w Pańskim piśmie obaw, że proponowane zmiany uniemożliwią rekomendowanie na rzeczoznawców osób, które nie posiadają wykształcenia wyższego, należy przede wszystkim wyjaśnić, że rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie Ministra Kultury w zakresie opieki nad zabytkami (Dz. U. poz. 1811) nie zawiera przepisu, który uniemożliwiałby rekomendację na rzeczoznawcę osoby niemającej wykształcenia wyższego. Tak więc, w tym zakresie, nie zostały dokonane jakiegokolwiek zmiany w stosunku do stanu prawnego sprzed dnia wejścia w życie tego rozporządzenia.

Przepisy dotyczące rzeczoznawców nie stawiają wymogu posiadania przez kandydata wyższego wykształcenia, gdyż nie jest to jedyna droga osiągnięcia wysokiego poziomu wiedzy w danej dziedzinie opieki nad zabytkami, zwłaszcza w zawodach rzemieślniczych związanych z pracami konserwatorskimi przy zabytkach. W praktyce brak dyplomu ukończenia studiów wyższych nie przekreśla możliwości uzyskania uprawnień rzeczoznawcy. Na aktualnej liście rzeczoznawców MKiDN 2 osoby nie legitymują się dyplomem ukończenia wyższych studiów, a mimo to posiadają uprawnienia rzeczoznawcy MKiDN.

Rozszerzenie katalogu wymaganych załączników do wniosku o nadanie uprawnień rzeczoznawcy o dokumenty (lub poświadczone ich kopie) potwierdzające posiadane wykształcenie, stopnie lub tytuły naukowe oraz posiadanie 10-letniej praktyki

w wykonywaniu zadań w określonej dziedzinie opieki nad zabytkami, ma na celu jedynie właściwą weryfikację kandydatów na rzeczoznawców w zakresie wymagań jakie powinni spełniać ubiegający się o te uprawnienia (§ 2 rozporządzenia).

W procedurze rozpatrywania wniosków o nadanie uprawnień rzeczoznawcy, wynikającej z przepisów znowelizowanego rozporządzenia, położono nacisk, aby osoby ubiegające się o uprawnienia rzeczoznawcy MKiDN dawały rękojmię należytego wykonywania powierzonych jej zadań. Z tych względów umożliwiono Generalnemu Konserwatorowi Zabytków zasięganie opinii o kandydacie na rzeczoznawcę u wojewódzkich konserwatorów zabytków (§ 3 ust 4 znowelizowanego rozporządzenia), gdyż terenowe organy ochrony zabytków mogą stanowić dodatkowe źródło wiedzy o dotychczasowej działalności kandydata w obszarze opieki nad zabytkami.

Ocena kandydata na rzeczoznawcę dokonywana przez wojewódzkiego konserwatora zabytków powinna zawierać wskazanie faktów z zakresu działalności kandydata, na podstawie których organ ochrony zabytków dokonuje oceny. Szczególnie przy ocenie negatywnej, powinna ona zawierać wskazanie przypadków prowadzenia przez kandydata działań przy zabytkach niezgodnie z programem prac konserwatorskich albo badań archeologicznych lub prowadzenie ich niezgodnie z wytycznymi zawartymi w pozwoleniach na ich wykonywanie. Ustalenie, czy ocena wojewódzkiego konserwatora zabytków jest subiektywna (niezgodna z przedstawionymi w ocenie faktami), czy też jest obiektywna (zgodna z przedstawionymi w ocenie faktami), będzie dokonywał Generalny Konserwator Zabytków. W tym pierwszym przypadku ocena wojewódzkiego konserwatora zabytków nie będzie oczywiście brana pod uwagę.

Należy także wyraźnie podkreślić, że zasięganie opinii o kandydacie na rzeczoznawcę MKiDN nie jest obligatoryjne. Generalny Konserwator Zabytków będzie mógł zasięgnąć opinii jednego lub kilku wojewódzkich konserwatorów zabytków tylko w uzasadnionych przypadkach.

Z poważaniem

Magdalena Marcinkowska